

Landskapslag (1998:82) om naturvård

£1998:082€Landskapslag (1998:82) om naturvård

LL (1998:82) om naturvård

1 kap. Inledande bestämmelser

1 §. Lagens syfte

Syftet med denna lag är

- 1) att vårda naturen inklusive landskapsbilden,
- 2) att bevara naturens mångfald samt
- 3) att stödja ett hållbart nyttjande av naturtillgångarna och naturmiljön.

Vid tillämpningen av denna lag skall en gynnsam skyddsnivå eftersträvas för de arter och biotoper som förekommer i landskapet. Dessutom skall även ekonomiska, sociala och kulturella aspekter liksom regionala och lokala särdrag beaktas.

2 §. Ansvarsregler

Det är en angelägenhet för var och en att verka för att lagens syfte uppnås.

Vid all slags verksamhet skall förfaras så att skada undviks på naturen inklusive landskapsbilden där det är möjligt. Kan sådan skada inte undvikas skall de åtgärder vidtas som behövs för att motverka eller minska skadan, om det kan ske utan oskäligen kostnader.

3 §. Definitioner

I denna lag avses med

biotop: ett område i naturen där ett visst växt- eller djursamhälle förekommer,

biologisk mångfald: variationsrikedomen bland levande organismer och de biotoper i vilka de förekommer,

hållbart nyttjande: att nyttja naturresurserna och den biologiska mångfalden på ett sätt och i en utsträckning som inte leder till en långsiktig minskning av naturresurserna och den biologiska mångfalden.

4 §. Förvaltningen av naturvården

Förvaltningen av naturvården i landskapet handhas av landskapsregeringen och kommunerna. Om inte annat anges i denna lag skall landskapsregeringen övervaka att lagen och med stöd av den utfärdade bestämmelser efterlevs.

2 kap. Fredning av områden

5 §. Naturreservat

Om det i ett område förekommer en art, en biotop eller ett ekosystem som är sällsynt eller om ett område är av särskild betydelse för kännedomen om landskapets natur eller representativt för en viss naturtyp kan området fredas genom att inrättas som naturreservat.

Ett naturreservat inrättas inte inom ett område för vilket stads- eller byggnadsplan fastställts.

6 §. Naturminne

En naturbildning som bör bevaras på grund av sin betydelse för kännedomen om landskapets natur, sin skönhet eller märkliga beskaffenhet kan fredas som naturminne. Fredningen kan även innefatta ett sådant markområde omkring naturbildningen som krävs för att bevara dess särart och betydelse.

7 §. Tillfälligt åtgärdsförbud

När fråga uppkommit om inrättande av ett naturreservat eller om skydd av ett område enligt 21 § 4 mom. kan landskapsregeringen förbjuda att

området används på ett sådant sätt som medför att områdets skyddsvärde reduceras (tillfälligt åtgärdsförbud). Ett tillfälligt åtgärdsförbud enligt denna paragraf kan utfärdas för högst två år. Om särskilda skäl föreligger kan dock åtgärdsförbudets giltighetstid förlängas med ytterligare ett år. Innan beslut fattas om ett tillfälligt åtgärdsförbud eller om förlängning av dess giltighetstid skall fastighetsägaren beredas möjlighet att yttra sig.

Ett tillfälligt åtgärdsförbud enligt denna paragraf utfärdas inte då inrättandet av ett naturreservat sker genom expropriation.

8 §. Fredningsbeslut

Landskapsregeringen fattar beslut om inrättande av naturreservat och fredning av naturminne (fredningsbeslut). Innan ett fredningsbeslut fattas skall kommunen höras.

I fredningsbeslutet skall ändamålet med fredningen samt nödvändiga begränsningar i rätten att utnyttja området (åtgärdsbegränsning) anges. Åtgärdsbegränsningen i ett område får inte vara större än vad som krävs för att trygga ändamålet med fredningen. I fredningsbeslutet kan även undantag från åtgärdsbegränsningar anges.

Ett område som ägs av annan än landskapet inrättas som naturreservat eller naturminne med fastighetsägarens samtycke.

Ett fredningsbeslut är i kraft oberoende av att området byter ägare. Ett fredningsbeslut leder inte till inskränkning av särskild rätt som förvärvats innan beslutet kungjorts.

9 §. Enskilda undantag från åtgärdsbegränsning

Landskapsregeringen kan för vetenskapliga ändamål i enskilda fall medge undantag från en åtgärdsbegränsning inom ett fredat område.

Fastighetsägaren skall underrättas om undantag som avses i 1 mom. när sådana medges inom ett område som ägs av enskild. I fråga om ingrepp av mera omfattande karaktär skall fastighetsägaren beredas möjlighet att yttra sig innan undantag medges.

10 §. Naturreservat inom arrenderat område

I enskilda fall och om inga andra möjligheter till fredning finns kan ett naturreservat inrättas inom ett område som landskapsregeringen arrenderat för detta ändamål. Fredningstiden omfattar tiden för arrendet och skall vara minst tio år.

11 §. Tillsyn och skötsel

Tillsynen över naturreservat och naturminnen åligger landskapsregeringen.

Skötseln av naturreservat och naturminnen ankommer på landskapsregeringen. Skötseln av ett naturreservat eller ett naturminne som innehas av enskild kan dock genom avtal överlåtas till fastighetsägaren.

12 §. Upphävande av fredningsbeslut

Ett fredningsbeslut får upphävas endast om områdets skyddsvärde avsevärt har minskat eller om fredningen förhindrar att ett projekt eller en plan av stort allmänintresse genomförs. Om ett fredningsbeslut upphävs till förmån för ett projekt eller en plan skall landskapsregeringen sträva till att freda ett ur naturskyddssynpunkt motsvarande område. I ett beslut om upphävande skall grunden för upphävandet anges.

Innan landskapsregeringen upphäver ett fredningsbeslut som avser ett naturreservat som innehas av enskild skall kommunen och fastighetsägaren höras. På motsvarande sätt skall fastighetsägaren höras när det gäller ett naturminne som ägs av enskild.

13 §. Anteckning i fastighetsregistret

Ett fredningsbeslut som avser naturreservat som ägs av enskild och beslut om upphävande av sådant skall antecknas i fastighetsregistret.

Landskapsregeringen skall utan dröjsmål underrätta den myndighet som för fastighetsregistret när ett i denna paragraf avsett beslut har fattats.

Se Mi 116 FL II.

3 kap. Skydd av arter och biotoper

14 §. Fridlysning och partiell fridlysning (2002/2)

Med undantag av de djurarter som är föremål för jakt enligt jaktlagstiftningen är samtliga vilda däggdjur och fåglar samt dessa fåglars bon och ägg ständigt fridlysta. Genom landskapsförordning bestäms vilka andra djur och växter som är fridlysta inom landskapet.

Exemplar av en fridlyst växt- eller djurart får inte avlägsnas, dödas eller påverkas på sådant sätt att artens fortplantning eller fortsatta existens äventyras. Fridlysning enligt denna paragraf hindrar emellertid inte att den pågående markanvändningen fortsätter. Vid markanvändningen skall åtgärder som kan störa eller skada exemplar av fridlysta arter undvikas om det endast medför ringa olägenhet för fastighetsägaren eller innehavaren av särskild rätt till fastigheten.

Genom landskapsförordning kan bestämmas att en växt- eller djurart skall åtnjuta skydd i något avseende (partiell fridlysning). Partiell fridlysning får inte innebära att arten får ett lika starkt eller starkare skydd än det skydd som gäller för fridlysta arter. Den partiella fridlysningen får inte hindra att den pågående markanvändningen fortsätter. Vid den fortsatta markanvändningen skall sådan störning och skada som avses i 2 mom. undvikas. (2002/2)

15 §. Särskilt skyddsvärda arter

Om det finns risk för att en fridlyst växt- eller djurart skall försvinna, skall arten förklaras som särskilt skyddsvärd. Genom landskapsförordning bestäms vilka arter som är särskilt skyddsvärda.

En särskilt skyddsvärd art eller dess biotop får inte utan landskapsregeringens tillstånd skadas eller påverkas på sådant sätt att artens fortplantning eller fortsatta existens på förekomstplatsen äventyras.

16 §. Särskilt skyddsvärda biotoper

Den biologiska mångfalden i naturen skall bevaras och främjas. Biotoper som på grund av sin begränsade förekomst har betydelse för naturens mångfald skall förklaras som särskilt skyddsvärda. Genom landskapsförordning bestäms vilka biotoper som är särskilt skyddsvärda.

En särskilt skyddsvärd biotop får inte utan landskapsregeringens tillstånd ändras så att den förlorar sin särart eller sin betydelse för bevarandet av den biologiska mångfalden. En ansökan om sådant tillstånd skall inlämnas till landskapsregeringen senast den 1 maj, varvid beslut i ärendet skall fattas före den 1 september.

Åtgärder som vidtas i en särskilt skyddsvärd biotops närmiljö skall utföras så att biotopens särart och betydelse bevaras. Med närmiljö avses ett sådant markområde omkring en biotop som krävs för att bevara dess särart och betydelse.

På begäran av fastighetsägaren eller innehavaren av särskild rätt till fastigheten är landskapsregeringen skyldig att definiera gränserna för en särskilt skyddsvärd biotop.

17 §. Undantag från fridlysningsbestämmelserna

Landskapsregeringen kan medge undantag från fridlysningsbestämmelserna i 14-16 §§ för vetenskapligt eller annat godtagbart ändamål.

18 §. Fångst av ryggradslösa djur

Fångst utomhus av insekter och andra ryggradslösa djur med ljus- eller doftfällor eller andra icke-selektiva metoder är förbjudna.

Landskapsregeringen kan med fastighetsägarens medgivande då särskilda skäl föreligger ge tillstånd till användande av i 1 mom. avsett fångstsätt.

19 §. Begränsning av spridning av arter med främmande ursprung

Djurarter som inte utgör ett naturligt inslag i landskapets fauna får inte utan landskapsregeringens tillstånd släppas ut i naturen, om det finns anledning att misstänka att detta kan ge upphov till ett permanent bestånd.

Växtarter som inte utgör ett naturligt inslag i landskapets flora får inte utan landskapsregeringens tillstånd planteras eller sås utanför gårdar, åkrar, bebyggda eller på annat sätt specifikt ibruktagna områden eller i naturliga vattendrag, om det finns anledning att misstänka att detta kan ge upphov till ett permanent bestånd. Detta gäller inte sådan plantering eller sådd av träd som regleras i annan lagstiftning.

Om det kommer till landskapsregeringens kännedom att en djur- eller växtart av främmande ursprung sprider sig snabbt i naturen eller om det finns anledning att misstänka att den kan medföra en hälsorisk eller ett hot mot arter som utgör ett naturligt inslag i landskapets flora eller fauna, kan landskapsregeringen vidta erforderliga åtgärder för att begränsa spridningen.

20 §. Handel med fridlysta arter

Det är förbjudet att utan landskapsregeringens tillstånd överlåta, ta emot eller på annat sätt anskaffa, saluföra eller hålla i ägo exemplar av arter som är ständigt fridlysta enligt denna lag, såvida de inte lagligen erhållits före denna lags ikraftträdande.

Förbudet i 1 mom. gäller inte djur eller deras skinn, ägg eller larver som lagligen införts till landskapet.

4 kap. Landskapets internationella förpliktelser

21 §. Områden som bör skyddas

Landskapsregeringen skall upprätta en förteckning över sådana områden som bör fredas för att uppfylla landskapets internationella förpliktelser inom naturvården. Förteckningen skall ange ändamålet med fredningen av varje enskilt område.

När förteckningen upprättas skall berörda fastighetsägare beredas möjlighet att yttra sig. (2000/41)

För områden som upptagits i en förteckning som avses i 1 mom. kan 7 § tillämpas.

Ett område som tagits upp i en förteckning som avses i 1 mom. skall så snart som möjligt skyddas. Skyddet genomförs genom att området inrättas som naturreservat enligt denna lag, fredas med stöd av jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland eller genom att avtala med fastighetsägaren om upprätthållande av en gynnsam skyddsnivå i området.

22 §. Särskilda skyddsområden och särskilda bevarandoområden

Landskapsregeringen kan förklara ett område som tagits upp i förteckningen som avses i 21 § som särskilt skyddsområde.

När Europeiska gemenskapernas kommission har slagit fast att ett område är av gemenskapsintresse skall landskapsregeringen förklara området som särskilt bevarandoområde.

23 §. Upphävande av skyddet

Skyddet av ett område som skyddats genom avtal med fastighetsägaren enligt 21 § 4 mom. kan upphävas genom tillämpning av 12 § 1 mom. Upphävandet av skyddet skall ske i samråd med fastighetsägaren.

Om det i ett särskilt skyddsområde eller i ett särskilt bevarandeområde förekommer en prioriterad livsmiljötyp enligt bilaga I till rådets direktiv om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (92/43/EEG) eller en prioriterad art enligt bilaga II till direktivet, skall Europeiska gemenskapernas kommission höras innan skyddet av området får upphävas. Om upphävandet kan motiveras av skäl som rör människors hälsa, betydelsefulla konsekvenser för miljön eller den allmänna säkerheten behöver kommissionen inte höras.

24 §. Förbud mot införsel till landskapet

Om det krävs av naturskyddsskäl eller för att uppfylla landskapets internationella förpliktelser kan landskapsregeringen förbjuda införsel av exemplar av djur- och växtarter samt produkter som utvunnits ur sådana.

5 kap. Vård av landskapsbilden

25 §. Skyltning i naturen

Skyltar och andra anordningar för information, reklam och liknande ändamål (reklamskyltar) får sättas upp utanför stads- eller byggnadsplanerat område om de motsvarar landskapsregeringens bestämmelser. Bestämmelser om reklamskyltar utfärdas genom landskapsregeringens beslut eller genom landskapsförordning.

För annonsering om sammanträden, kulturella möten, idrottstävlingar, nöjeställningar eller andra sådana sammankomster eller medborgerliga val tillämpas inte 1 mom. Detsamma gäller reklamskylt som sätts upp på byggnad eller i byggnadens omedelbara närhet och som avser verksamhet som idkas där eller varor som säljs där. En reklamskylt som sätts upp med stöd av detta moment skall utformas och placeras så att den anpassas till omgivningen.

Om reklamskyltar inom stads- eller byggnadsplanerat område bestäms i kommunal byggnadsordning.

26 §. Åverkan på naturföremål

På klippor, stenblock, träd och andra naturföremål får inte skrivas, ritas, målas eller på annat sätt framställas ord, bilder eller andra tecken eller symboler såvida det inte görs i uppenbart skäligt syfte eller med stöd av lag.

27 §. Nedskräpning

Det är inte tillåtet att skräpa ned utomhus, vare sig i naturen eller inom bebyggda områden, med glas, plåt, plast, papper eller annat avfall. Kommunen övervakar att denna paragraf efterlevs. Om renhållning bestäms särskilt.

28 §. Förfulande av landskapsbilden

Byggnader får inte lämnas att förfalla så att de förfular landskapsbilden. Inte heller får annat material än trävaror, lantbruksprodukter eller förnödenheter hållas upplagrade utanför område med fastställd stads- eller byggnadsplan så att landskapsbilden sedd från allmän kommunikationsled eller allmän plats förfulas.

Kommunen övervakar att denna paragraf efterlevs.

6 kap. Tåktverksamhet

29 §. Definition

Med tåkt avses i denna lag tagande av sten, grus, sand, matjord, torv eller därmed jämförbara nyttigheter för bortforsling eller för lagring eller förädling på platsen.

Bestämmelserna om tåkt tillämpas även på sprängningsarbete som resulterar i att betydande mängder material lösgörs.

30 §. Aktsamhetsregler

En tåkt får inte öppnas på ett sådant sätt att en vacker landskapsbild, betydande skönhetsvärden hos naturen eller speciella naturförekomster förstörs eller så att naturförhållandena genomgår betydande skadliga förändringar.

En tåkt skall förläggas och tåktverksamheten ordnas så att dess skadliga inverkan på naturen och landskapsbilden blir så liten som möjligt och att verksamheten inte för bosättningen eller miljön medför fara eller sådan olägenhet som till skäliga kostnader kan undvikas. När tåktverksamheten har avslutats skall nödvändiga åtgärder vidtas för att återställa området.

31 §. Tåkttillstånd

För öppnande av tåkt krävs landskapsregeringens tillstånd.

En tåktplan skall fogas till ansökan om tåkttillstånd enligt landskapsregeringens anvisningar. Tåktplanen skall åtminstone innefatta en utredning om de åtgärder som kommer att vidtas för att undanröja eller begränsa företagets skadliga inverkan på naturmiljön samt för att återställa området när verksamheten har upphört.

Ett tåkttillstånd skall beviljas om en enligt bestämmelserna uppgjord tåktplan har framlagts och tåktverksamheten eller regleringen av denna inte står i strid med aktsamhetsreglerna i 30 §. Ett tåkttillstånd kan förenas med villkor som behövs av naturvårdsskäl eller för att trygga säkerheten kring tåkten. Landskapsregeringen kan också fordra att sökanden, innan tåkten öppnas, skall ställa godtagbar säkerhet för att åtaganden enligt tåktplanen fullföljs eller för att villkor som förenats med tåkttillståndet fullgörs.

Innan en ansökan om tåkttillstånd slutligt prövas skall kommunen höras.

32 §. Undantag från kravet på tåkttillstånd

Landskapsregeringens tillstånd enligt denna lag krävs inte för öppnande av sådan tåkt som sker för husbehov eller som grundar sig på ett tillstånd av myndighet eller på en plan som fastställts av myndighet.

Oavsett vad som stadgas i 1 mom. krävs dock tåkttillstånd för öppnande av husbehovståkt som innefattar sprängningsarbete som resulterar i att betydande mängder material lösgörs. I enskilda fall kan landskapsregeringen medge undantag från kravet på tåkttillstånd enligt detta moment.

33 §. Övervakning

Landskapsregeringen övervakar att denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den efterlevs vid verksamhet som avses i detta kapitel. Landskapsregeringen kan genom en överenskommelse överlåta övervakningen enligt denna paragraf till kommunen.

34 §. Utövarens ersättningskyldighet

Om en verksamhet som avses i detta kapitel medför skada eller olägenhet för en annan fastighet eller för nyttjandet av den, har fastighetsägaren eller innehavaren av särskild rätt till fastigheten rätt att få full ersättning för detta av verksamhetsutövaren. Ersättning skall yrkas inom fem år från det att skadan eller olägenheten uppstått. Om en överenskommelse inte kan

nås skall ersättningsfrågan avgöras med iakttagande i tillämpliga delar av landskapslagen (1979:62) om expropriation av fast egendom och särskilda rättigheter.

7 kap. Inlösnings och ersättning

35 §. Landskapets expropriationsrätt

Landskapet har rätt att för inrättande av ett naturreservat eller fredande av ett naturminne expropriera fast egendom samt att i expropriationsväg fastställa inskränkningar i ägarens rätt att nyttja sådan egendom. Innan beslut om expropriation fattas skall kommunen höras.

När fråga om expropriation uppkommer, kan landskapsregeringen förbjuda sådan användning av fastigheten som skulle äventyra ändamålet med expropriationen (tillfälligt åtgärdsförbud). Ett tillfälligt åtgärdsförbud enligt denna paragraf kan utfärdas för högst ett år.

36 §. Landskapets inlösningskyldighet

När en ansökan om täkttillstånd har avslagits är landskapet skyldigt att lösa in området i fråga om fastighetsägaren kräver det, såvida området inte kan användas för jord- eller skogsbruk, byggande eller motsvarande ändamål som medför skäligen nytta. Inlösningskyldigheten uppstår inte förrän avgörandet i tillståndsfrågan har vunnit laga kraft.

Den kommun där området är beläget har dock rätt att i första hand lösa in område som avses i 1 mom. Landskapsregeringen skall omedelbart underrätta kommunen när sådant krav på inlösen har framställts. Är området enligt landskapsregeringens bedömning av särskild betydelse med hänsyn till naturvården tillkommer dock inlösningsrätten landskapet oberoende av kommunens inlösningsanspråk.

37 §. Landskapets ersättningskyldighet

Medför bestämmelser som utfärdas med stöd av 15 eller 16 § en olägenhet som inte är ringa har fastighetsägaren rätt till full ersättning för olägenheten. Fastighetsägaren har emellertid inte rätt till ersättning före en ansökan om tillstånd att avvika från bestämmelserna har avslagits.

Medför ett fredningsbeslut som fattas enligt denna lag en olägenhet som inte är ringa, har fastighetsägaren rätt att av landskapet få full ersättning för olägenheten. Detsamma gäller om ett avtal som sluts med stöd av 21 § 4 mom. medför att fastighetsägaren åsamkas olägenhet som inte är ringa.

Rätt till ersättning som fastighetsägare har enligt denna paragraf tillkommer på samma sätt innehavare av särskild rätt till fastigheten.

38 §. Landskapets ersättningskyldighet vid tillfälligt åtgärdsförbud

Medför ett tillfälligt åtgärdsförbud enligt 7 § olägenhet som inte är ringa, gäller rätt till ersättning enligt 37 §. Om fredning inte kommer till stånd är den som har fått ersättning skyldig att betala tillbaka ersättning för olägenhet som inte längre åsamkas.

Ersättning som erlagts enligt 1 mom. skall beaktas vid bestämmande av ersättning enligt 37 § 2 mom. så att ersättning för en och samma olägenhet endast erläggs en gång.

Medför ett tillfälligt åtgärdsförbud enligt 35 § olägenhet som inte är ringa har den som har rätt till ersättning enligt 37 § rätt till full ersättning för olägenheten om expropriation inte kommer till stånd.

39 §. Bestämmande av ersättning

Ersättning som skall erläggas enligt denna lag bestäms genom överenskommelse mellan landskapsregeringen och den som har rätt till ersättningen. Om ingen överenskommelse nås skall ersättningen bestämmas genom

tillämpning av landskapslagen om expropriation av fast egendom och särskilda rättigheter.

Se G 8, Landskapslag (1979:62) om expropriation av fast egendom och särskilda rättigheter.

8 kap. Straff och andra påföljder

40 §. Naturvårdsförseelse

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet

1) olagligt vidtar åtgärder i strid med ett fredningsbeslut eller i strid med ett avtal om skydd enligt 21 § 4 mom.,

2) utan erforderligt tillstånd överlåter, tar emot eller på annat sätt anskaffar, saluför eller håller i ägo exemplar av arter som är fridlysta enligt denna lag eller

3) på annat sätt bryter mot denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser

skall, om det inte i denna eller annan lag föreskrivs ett strängare straff för gärningen, dömas för naturvårdsförseelse till böter.

41 §. Naturvårdsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) bryter mot en fredningsbestämmelse som avser växt- eller djurart vilken har förklarats som särskilt skyddsvärd,

2) i strid med 16 § 3 mom. ändrar en biotop vilken har förklarats som särskilt skyddsvärd,

3) utan erforderligt täkttillstånd öppnar en täkt eller påbörjar sådant sprängningsarbete som avses i 29 § 2 mom. eller

4) i strid med 19 § i naturen planterar en växtart eller släpper ut en djurart som inte utgör ett naturligt inslag i landskapets flora eller fauna

skall, om inte överträdelsen anses vara ringa, dömas för naturvårdsbrott till böter eller till fängelse i högst två år.

42 §. Tvångsmedel

Den som vidtar åtgärder i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller som försummar att fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller nämnda bestämmelser kan av den övervakande myndigheten förbjudas att fortsätta med den rättsstridiga verksamheten eller att fullgöra sina skyldigheter inom utsatt tid. Tvångsåtgärder vidtas dock inte om det begångna felet är ringa.

Den övervakande myndigheten kan förena förbud och ålägganden som meddelats med stöd av 1 mom. med vite eller med hot om fullgörande av skyldigheterna på den försumliges bekostnad.

Polisen är skyldig att ge handräckning om det är nödvändigt för att avbryta en rättsstridig åtgärd som avses i denna paragraf.

43 §. Förverkandepåföljd

Det som erhållits genom en gärning som avses i 40 eller 41 § eller dess värde skall dömas förverkat till staten.

44 §. Rätt till omhändertagande

Den som har till uppgift att övervaka att denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser efterlevs har rätt att omhänderta jakt-, insamlings- och annat redskap som använts i strid med lagen eller nämnda bestämmelser. Detsamma gäller det som åtkommits genom användande av sådant redskap.

Det som omhändertagits enligt 1 mom. skall utan dröjsmål överlämnas till polisen.

45 §. Rätt att föranstalta om syn

Finns det skäl att anta att brott begåtts mot denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser, har den övervakande myndigheten rätt att föranstalta om syn på platsen.

Polisen är skyldig att ge erforderlig handräckning i fall som avses i 1 mom.

9 kap. Särskilda bestämmelser

46 §. Delgivning av fredningsbeslut (2008/40)

Ett meddelande om fredningsbeslutet skall genom offentlig delgivning publiceras i minst en lokal tidning med allmän spridning i landskapet enligt vad som föreskrivs i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland. Bestämmelser om publicering av ett fredningsbeslut i Ålands författningssamling finns i landskapslagen (1993:112) om Ålands författningssamling. (2008/40)

Ett fredningsbeslut som avser ett naturreservat skall anslås på lämpligt ställe inom området. Ett fredningsbeslut som avser ett naturminne skall anslås på lämplig plats invid skyddsobjektet.

Landskapet skall bekosta och sätta upp de anslag som avses i detta moment.

47 §. Ändringsökande

Beslut som landskapsregeringen fattat med stöd av denna lag kan överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen. Landskapsregeringen kan bestämma att ett beslut som fattats med stöd av denna lag skall iakttas trots eventuella besvär, såvida inte besvärmyndigheten beslutar något annat.

I kommunallagen (1997:73) för landskapet Åland finns bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut som en kommunal myndighet har fattat enligt denna lag.

Se D 1, Kommunallag (1997:73) för landskapet Åland.

48 §. Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag kan utfärdas genom landskapsförordning.

49 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 september 1998

Åtgärder för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

50 §. Övergångsbestämmelser

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1977:41) den 23 maj 1977 om naturvård. Om det i annan lagstiftning hänvisas till den upphävda lagen skall hänvisningarna i tillämpliga delar avse bestämmelserna i denna lag.

Beslut om inrättande av naturreservat och fredande av naturminnen liksom beslut som avser fridlysta och särskilt skyddsvärda arter som fattats med stöd av den upphävda lagen förblir i kraft tills något annat bestäms med stöd av denna lag.

Tillstånd som [landskapsstyrelsen] beviljat innan denna lag träder i kraft förblir gällande under den tid som föreskrivits i respektive tillstånd. Ansökningar om tillstånd som är under behandling när denna lag träder i kraft skall behandlas enligt den upphävda lagen.

Förteckning över fredningsbeslut

Se J 24, Landskapslag (1998:82) om naturvård, 8 §.

Naturreservat:

Ramsholmen i Jomala kommun (1974:31)

Almskogen i Finströms kommun (1987:32)
Svartnö och Kaja holmar i Hammarlands kommun (1987:29)
Espholmen i Mariehamns stad (1987:30)
Nåtö-Jungfruskär i Lemlands kommun och Mariehamns stad (2005:13)
Björkör i Föglö kommun (1974:28)
Lövdal i Jomala kommun (1974:57)
Länsmansgrund i Saltviks kommun (1987:33)
Östra Långskär-Sandskär i Kökars kommun (1988:31)
Blåskären-Salungarna-Stora Bredgrundet i Brändö kommun (1980:4)
Stora Lökskär i Lemlands kommun (1980:8)
Iriskärret i Jomala kommun (1981:45)
Fjärdskär och Harrgrund i Sunds kommun (1986:12)
Herröskatan i Lemlands kommun (1987:31)
Östra Rödklobb i Eckerö kommun (1988:28)
Norra Hastersboda i Föglö kommun (1988:30)
Skag i Lumparlands kommun (1989:32)
Idö i Kökars kommun (2005:10)
Hemdal i Vårdö kommun (1990:15)
Prästgårdsnäset i Finströms kommun (1992:55)
Åsgårda stenåkrar i Saltviks kommun (1994:2)
Höckböleholmen i Geta kommun (1994:3)
Skålklobbarna i Vårdö kommun (1994:80)
Lillnäsberget-Tingö i Sunds kommun (1995:34)
Sandskär i Kökar kommun (1996:27)
Boxö i Saltviks kommun (1996:28)
Granö holme i Föglö kommun (1996:67)
Lökö naturreservat i Äppelö by i Hammarlands kommun (1997:21)
Bistorp stenåkrar naturreservat i Bistorp by i Lemlands kommun
(1997:46)
Träsket naturreservat i Eckerö kommun (1998:21)
Gloet naturreservat i Vårdö kommun (1998:119)
Blacksunds naturreservat i Kumlinge kommun (1999:60)
Bråttö naturreservat i Föglö kommun (1999:66)
Höckböleholmen naturreservat i Geta kommun (2000:74)
Sandön naturreservat i Föglö kommun (2001:15)
Näset naturreservat i Kumlinge kommun (2001:16)
Södra Uddhagarna naturreservat i Eckerö kommun (2001:67)
Ängessjö naturreservat i Hammarlands kommun (2001:68)
Prästgårdsskogen naturreservat i Sunds kommun (2001:69)
Moren naturreservat i Jomala kommun (2002:62)
Björkör naturreservat i Föglö kommun (2003:3)
Norra Uddhagarna naturreservat i Eckerö kommun (2003:22)
Idskärs naturreservat i Finströms kommun (2005:9)
Knöppelskärs naturreservat i Saltviks kommun (2005:11)
Kråkskärs naturreservat i Saltviks kommun (2005:12)
Löfvik naturreservat i Sunds kommun (2008:56)
Båtskär naturreservat i Lemlands kommun (2008:57)
Gunnarsby naturreservat i Sunds kommun (2008:58)
Näsgärdan naturreservat i Hammarlands kommun (2008:88)
Toböle naturreservat i Saltviks kommun (2008:89)
Signilskär-Märket naturreservat i Hammarlands kommun (2009:28)
Svenstjälpa naturreservat i Vårdö kommun (2009:30)

Naturminnen:

Naturbildningen "Källskärskannan" på Källskär i Karlby by i Kökar kommun (1925:38)

Tvenne slånbuskar på Svinö holme i Jomala kommun och gammal ek på Hamnholm i Saltviks kommun (1934:15)

Säregen tall i Torp by i Eckerö kommun (1970:31)

Säregen björk i Möckelö by i Jomala kommun (1970:32)

Två popplar i Tjudö by i Finströms kommun (ej publicerat beslut)

Fyra askar och en silverpoppel i Prästgården by i Jomala kommun (1981:44)

Stenåkern "Stenögat" i Åsgårda by i Saltviks kommun (1993:55)

En ek och ett flyttblock i Kvarnbo by i Saltviks kommun (1994:31)

En allé i Nääs by i Saltviks kommun (1996:30)

Upphävande av beslutet (1981:44) såvitt avser silverpoppel (2000:12)

Växtarter:

Se J 25, Landskapsförordning (1998:113) om naturvård, 4 §.

Djurarter:

Se J 25, Landskapsförordning (1998:113) om naturvård, 2 och 3 §§.

Samtliga däggdjur och fåglar m.u.a. de arter som omnämns i jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland.

Sälskyddsområde: se under 26 § jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland.

Fågelskyddsområde: se under 26 § jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland.